

Prawne aspekty samobójstwa

Legal aspects of suicide

BRUNON HOLYST

STRESZCZENIE

Ustawodawstwo świeckie w kwestii samobójstw pozostaje pod znacznym wpływem religii i filozofii, szczególnie w kontekście etycznym. Ocena prawna zjawiska samobójstw historycznie, a także we współczesnej nauce prawa karnego i cywilnego wywołuje wiele zróżnicowanych poglądów i kontrowersji. Poglądy te i kodyfikacje prawne ewoluowały od skrajnej penalizacji i surowego karania, do bardziej liberalnych rozwiązań, w tym znacznej dekryminalizacji samobójstwa i mniejszego społecznego potępienia. Współcześnie w różnych krajach, a w USA w różnych stanach, występują bardzo zróżnicowane normy i akty prawne kodyfikujące złożony problem samobójstw. Te różnice odnoszą się w równym stopniu do prawa karnego i prawa cywilnego. W odniesieniu do problemu samobójstw można ze znaczną pewnością prognozować dalszą ewolucję ustawodawstwa, zarówno w zakresie postępujących zmian w wymiarach penalizacji i depenalizacji, jak i przede wszystkim w stosunku do zobowiązań cywilno-prawnych oraz ich implikacji społecznych, etycznych i ekonomicznych.

SUMMARY

Secular legislation concerning suicide is to a great extent affected by religion and philosophy, especially in the ethical context. Legal assessment of the suicide phenomenon both in historical perspective as well as that of contemporary science of penal and civil law evokes a variety of opinions and controversies. These opinions and legal codification have evolved from extreme penalization and severe punishment to more liberal solutions such as decriminalization of suicide and relatively less marked social condemnation. At present there is a wide range of legal norms and acts concerning the very complex problem of suicide in various countries and US states. These differences pertain to the penal code and civil law, equally. As regards the suicide problem, further evolution of legislation seems to be most likely, both in the form of progressive changes on the dimension of penalization and de-penalization and, above all, in legal duties obligations and their social, ethical and economic implications.